

Doel:

Je weet hoe je in de schulden kunt raken en waar je hulp kunt krijgen.

Handig omdat:

Als je stress ervaart door geldproblemen, kun je de schade beperken door op tijd hulp te zoeken.

Geobsedeerd: Als je steeds aan iets of iemand denkt en ermee bezig blijft.

Professionele hulp:

Ondersteuning van een expert.

Wat zijn grote schuldenmakers, welke impact hebben schulden en wat heeft de verleiding voor snel geld daar mee te maken? Onderzoek hulplijnen waar je terecht kunt als je het overzicht dreigt te verliezen.

SCHULDEN EN ARMOEDE

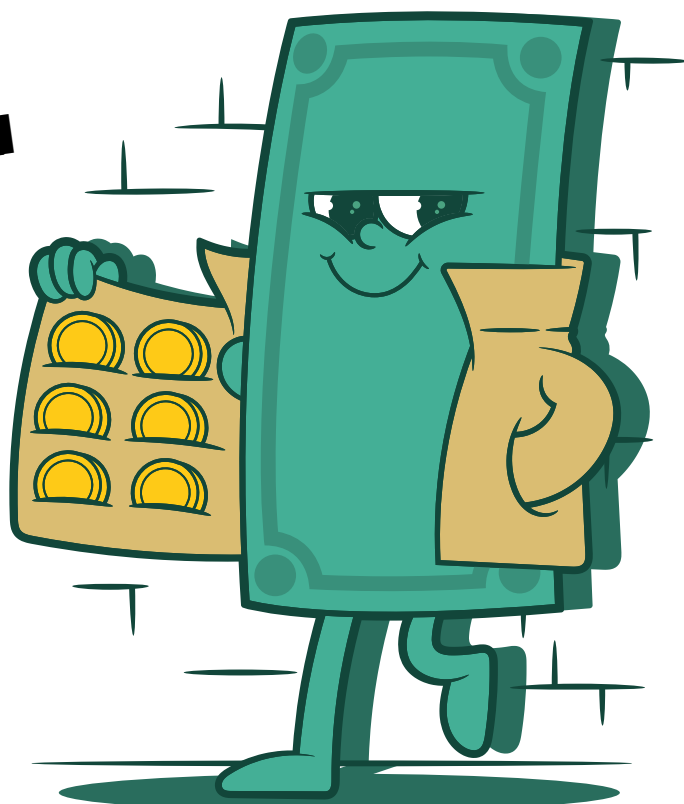
Nederland is een van de meest welvarende landen ter wereld. Toch zijn er ook mensen die hier leven in armoede. Armoede en schulden staan in verband met elkaar. Als je veel schulden hebt, kom je sneller terecht in armoede en als je in armoede leeft maak je sneller schulden. Maar wat betekent dat eigenlijk?

BEKIJK VIDEO
leslab.qrd.by/lef2-p68

Wat is armoede in Nederland?

Bekijk de video.

SCHULDENMAKERS

Bijna een derde van de Nederlanders betaalt rekeningen weleens te laat. Maar wat als je schulden zich opstapelen waardoor je er niet gemakkelijk meer vanaf komt? Veel mensen ervaren stress door geldproblemen. Ontdek de meest gemaakte schulden onder jongeren en waarom juist deze groep zo gevoelig is voor de verleiding van "snel" geld verdienen.

2. Test je kennis!

a. Zijn de uitspraken feiten of fabels?

	Feit	Fabel
1. Mensen met schulden zijn dommer dan mensen zonder schulden.	☐	☐
2. Schulden zorgen ervoor dat je niet meer weet wat je wilt.	☐	☐
3. Mensen met schulden help je het beste met een financiële cursus.	☐	☐
4. Mensen met problematische schulden hebben deze zelf veroorzaakt.	☐	☐
5. Schulden kunnen ziektes en stress veroorzaken.	☐	☐
6. Je kunt vrij gemakkelijk en snel in de schulden terechtkomen.	☐	☐

Controleer je antwoorden met de antwoorden op pagina 152.

BEKIJK LINK
leslab.qrd.by/lef2-p69

Nederlandse kinderen in armoede**1. Leven in armoede**

Bekijk de link over kinderen in armoede en beantwoord de vragen.

- Hoeveel procent van de kinderen in jouw gemeente leeft in armoede?
- Hoe is dat in vergelijking tot de rest van het land? Is het percentage lager, gemiddeld of hoger dan het landelijk gemiddelde?
- Waar in Nederland wonen de rijkste mensen?
- Waar in Nederland wonen de armste mensen?

b. En jij?

- Ik heb een duidelijk beeld van mijn inkomsten en uitgaven.
- Ik vind dat ik goed vooruit kan plannen met mijn financiën.
- Zo nu en dan maak ik me zorgen over geld.
- Het komt weleens voor dat ik erg gestrest raak over geld.
- Ik heb mensen in mijn omgeving die me kunnen helpen of die willen luisteren als ik er even niet uit kom.

	Ja	Nee	Soms
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐

Jong en in de schulden

Bekijk de video en ontdek de belangrijkste oorzaken van schulden.

3. Dat zag ik niet aankomen

Problematische schulden ontstaan doordat er ineens een boel tegelijk betaald moet worden of er een boel negatieve dingen tegelijk gebeuren. Met welke mogelijke schuldenmakers heb jij weleens te maken gehad?

☐ Nu kopen, later betalen	☐ Verlies van bijbaan
☐ Ineens hoge telefoonrekening	☐ Boetes
☐ Verslaving (drugs, alcohol, gokken)	

GROTE SCHULDENMAKERS

Misschien herken je dit wel: je zet een keer wat geld in op een voetbalwedstrijd of je neemt een kijkje bij een online casino. Je vinkt aan dat je 18+ bent en cashen maar! Het klinkt onschuldig, maar wist je dat jij tot je 25e vatbaarder bent voor verslavingen?

Je hersens zijn nog niet volledig ontwikkeld. Een gok-, game-, nicotine-, smartphone-, alcohol-, drugs-, of koopverslaving kan je dus behoorlijk in de financiële problemen brengen.

Hoe zit dat?

Jongeren zijn gevoeliger voor een gokverslaving dan volwassenen. Hoe dan? Kijk de video.

4. Eerste hulp bij verslaving

Wat kun je doen als je merkt dat je verslaafd raakt aan gokken?

- ☐ Zoek professionele hulp bij een organisatie die mensen helpt met verslavingen.
- ☐ Stop met gokken en zoek afleiding in andere leuke activiteiten.

☐ Praat over je probleem met iemand die je vertrouwt.

Hoe kun je beter omgaan met je geld als je vaak te veel uitgeeft?

- ☐ Maak een plan en houd je aan een budget.
- ☐ Vraag hulp aan een deskundige op het gebied van geldzaken.

☐ Leer over slimme manieren om geld te besparen.

Wat moet je doen als je merkt dat je geobsedeerd raakt door crypto (zoals Bitcoin)?

- ☐ Zoek professioneel advies over verantwoord met crypto omgaan, voordat je verder handelt.
- ☐ Stop met handelen in crypto en zoek andere interesses.

☐ Praat over je zorgen met iemand die je vertrouwt en vraag om steun.

Wat kun je doen om te voorkomen dat je verslaafd raakt aan gokken?

- ☐ Stel grenzen voor jezelf en houd je eraan, bijvoorbeeld hoeveel geld je uitgeeft of hoe vaak je gokt.
- ☐ Praat met vrienden of familie en vraag om hun steun als je merkt dat je de drang om te gokken niet kunt weerstaan.

☐ Vermijd verleidelijke situaties en plekken, zoals gokhallen of online goksites.

Wat is een belangrijke stap die je moet nemen als je worstelt met geldproblemen?

- ☐ Zoek professionele hulp bij een organisatie die mensen helpt met financiële problemen.
- ☐ Neem verantwoordelijkheid voor je financiële gedrag en zoek naar oplossingen om je situatie te verbeteren.

☐ Praat openlijk over je geldproblemen met mensen die je vertrouwt, zoals je ouders, een leraar of een mentor.

5. Achteraf betalen

Een andere mogelijke oorzaak van schulden bij jongeren

Op welke manier moedigen bedrijven zoals Klarna en Afterpay je aan om achteraf te betalen?

Waarom denk je dat mensen vaak blijer zijn met een aankoop als ze direct betalen in plaats van achteraf?

Wanneer kan achteraf betalen een probleem worden?

SCHULD EN HULP

Mensen met problematische schulden vragen vaak te laat hulp omdat ze zich er voor schamen. Tijd is geld, hoe langer je wacht hoe sneller de rekeningen oplopen. Ook als je minderjarig bent kun je hulp krijgen. Bespreek je probleem met iemand die je vertrouwt en zoek samen naar welke betaalregelingen je kunt inzetten.

6a. Heeft iemand in je omgeving schulden?

b. Wat zou je deze persoon kunnen adviseren?

Wat als je vastloopt?

Extra info: armoede en hulp vragen.

DOEL GEHAALD?

Je weet hoe je in de schulden kunt raken en waar je hulp kunt krijgen.

“GEEN KIND MAG WAKKER LIGGEN VAN EEN LEGE BROODTROMMEL.”

“BUDGETTEREN IS NET EEN DIEET: MOEILIJK, MAAR HET WERKT!”

“HULP VRAGEN IS GEEN ZWAKTE, MAAR EEN STAP VOORUIT.”

“ARMOEDE IS GEEN SCHANDE, MAAR ZWIJGEN OVER HULP WEL.”

“ALS GELD MOET ROLLEN, WAAROM BLIJFT MIJN BANKREKENING DAN STILSTAAN?”

“GELD MAAKT NIET GELUKKIG, MAAR HET BETAALT WEL JE TELEFOONABONNEMENT.”